

Vegne anbefale Lovforslaget i den foreliggende Form, selv om jeg, som sagt, for mit Vedkommende kunde have ønsket, at der var blevet fuldstændig fri Fart. Da der har været forhandlet om det igennem adskillige Aar, uden at man er naaet til Enighed, glæder det mig, at det endelig nu er lykkedes ved Forhandling mellem Ministeren og Nordby og Esbjerg Kommuner samt Ribe Amtskommune og Bevillingshaverne at naa til et Resultat, som, hvis man fra Postvæsenets Side, der skal administrere Driften, vil stille sig liberalt og forstaaende overfor Befolkningen og dens naturlige Krav, ogsaa kan give tilfredsstillende Forhold for Befolkningen. Der siges i Bemærkningerne til Lovforslaget, at det er Meningen, at Staten skal drive dette Færgeri paa lignende Vis som Færgerierne ved Aggersund og Vildsund Færgesteder, og at man derfor ogsaa vil ordne Forholdene med Hensyn til Mandskabet ved Færgeriet her paa lignende Maade. Jeg vil dog for mit Vedkommende henstille, at man ved Overtagelsen af dette Færgeri saa vidt muligt beholder det Mandskab, som allerede findes, saaledes at disse Folk kan blive i deres Virksomhed og derigennem faa deres Fremtid betrygget, og helst saaledes, at de bliver fast ansat under Postvæsenet. Efter hvad jeg har bragt i Erfaring, er Mandskabet ved Færgestederne ved Aggersund og Vildsund ikke fast ansat og altsaa ikke pensionsberettiget, saaledes som jeg ønsker, at det skulde blive. For øvrigt skal jeg nøjes med at sige, at mit Parti kan tiltræde Lovforslaget i den foreliggende Form, og at det, som naas herigennem, efter min Mening er et saa betydeligt Fremskridt fra de nuværende Forhold, at man med Glæde kan anbefale Lovforslaget. Jeg skal altsaa paa mit Partis Vegne tilsige vor Medvirken baade til velvillig og til hurtig Fremme af Lovforslaget.

Sundbo: Et Monopol paa Færgesfart er altid uheldigt og vil neppe tiltale den Befolkning, der skal bruge Færgeren; men i dette Tilfælde er det særlig uheldigt, idet Monopolet efterhaanden er gaaet over til et Selskab. Den første Eneretsbevilling af 1793 paa Færgeriet var muligvis god for sin Tid; og det var maaske udmærket den Gang at faa Færgemand Hans Jakobsen fra Nordby til at passe Færgeren. Senere er Bevillingen gaaet over til et Selskab, som boede i Aarhus og administreredes af en Sagfører i Varde, og herved fik Forholdet et fremmed Præg overfor den Be-

folkning, Færgeriet skulde betjene. Det har udviklet sig saa uheldigt, at man roligt kan sige, at der har eksisteret en Krigstilstand imellem Befolkningen, navnlig paa Fanø, og Færgeriet. Færgeriet vægrede sig ved den mindste Lejlighed ved at sejle efter den Fartplan, som var gældende. Om Vinteren fandt de næsten hver anden Dag, at der var Ishindringer, skønt alle andre Mennesker end Færgeriets Ledelse ikke kunde se det. Færgerne blev ofte hængende paa Halvvejen, og man gjorde intet for at befordre Folk videre fra den Plads, hvor man satte dem i Land, et Par Kilometer Nord for Nordby. Alt dette fremkaldte meget daarligt Forhold imellem Befolkningen, navnlig paa Fanø, og Færgeriet. Dertil kommer, at Færgeriets Administrator havde en vis Evne til at komme paa Kant med Befolkningen; han havde, hvad man kalder Skrivesyge. Saa snart der blev skrevet 6 Linier i et Blad mod Færgeriet, lavede han 7 Spalter og sendte dem ikke blot til Amdsraadet og til Nordby Sogneraad, men tillige til alle Blade i Amtet, ikke blot til det, der oprindeligt havde skrevet derom. Jeg tror, man kan sige, at Færgeriets Administrator var i en lignende Stilling, som de Højrejournalister er, som det ærede 16de Medlem for Hovedstaden (Fraenkel) skriver om i sin politiske Læsebog for smaa Konservative. Han siger nemlig, at Højrejournalisterne gaar ved mekanisk Kraft; de arbejder maskinmæssigt; saaledes tror jeg ogsaa, at denne Administrator for Færgeriet har arbejdet paa en vis maskinmæssig Maade. Men Resultatet har ikke svaret til Anstregelserne; de har kun bevirket, at Forholdet mellem Færgeriet og Befolkningen er blevet endnu værre, end det tidligere har været. Endvidere behandlede Færgeriet sit Mandskab ganske uanstændigt. Det har f. Eks. ikke villet give det Dyrtidstillæg under Krigen, skønt Folkene i Forvejen havde meget lave Lønninger. Jeg tror endogsaa, at Kaptejnen, som var den bedst lønnede, ikke havde mere end 1800 Kr. om Aaret, og Folkene, som var flinke, var i det hele yderst slet stillede. Afvigte Sommer resulterede hele Historien i det rene Anarki, idet Færgeriets Administrator pludselig gav sig til at forhøje Færgetaksterne paa egen Haand uden nogen Lovhjemmel, ganske i Strid med den Instruks eller Forordning, hvorpaa Færgeribevillingen hviler. En skønne Dag bekendtgjorde han uden videre de forhøjede Takster, og han var saa frimodig,